

СТАНОВИЩЕ

от проф. дфн Оля Борисова Харизанова
член на научното жури за провеждане на конкурс за „доцент“ по професионално направление
3.7. Администрация и управление (управление, управление на човешките ресурси),
обявен в ДВ, бр. 58 / 26.07.2016 г.

Настоящото становище е във връзка със заповед на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ РД 38-607 / 29.09.2016 г.

В конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ документи е предоставил единствен кандидат – д-р Олимпия Йорданова Ведър-Величкова. Предоставените документи от страна на кандидата са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научна степен и заемане на академична длъжност в СУ „Св. Климент Охридски“.

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТА

- **Образование и кариерно развитие**

Олимпия Йорданова Ведър-Величкова е придобила магистърска степен по икономика, специалност „Управление и планиране на народното стопанство“ през 1984 г. в УНСС. В по-късен етап е преминала квалификационни обучения („Training of trainers“, Ротердамски университет, 1993; Атински държавен икономически университет, 2001 и др.). Придобива образователна и научна степен „доктор“ през 2015 г. по научна специалност 3.7. Администрация и управление (Социално управление) с дисертационен труд на тема „Формиране и развитие на комуникационни умения на бъдещи мениджъри“.

Общият трудов стаж на д-р Олимпия Ведър към м. август 2016 г. е 32 г. и 8 м., от които 29 г. и 3 м. по специалността. В началото на кариерата си Олимпия Ведър работи като внедрител на автоматизирани системи за управление към ДСО „Монтажи“ (1984-1989). През 1991 г. постъпва на работа в СУ „Св. Кл. Охридски“ (първоначално към Свободния факултет, а по-късно към Стопанския факултет в катедра „Стопанско управление“). През 1994 г. е назначена за старши асистент, а през 1995 г. – за главен асистент.

- **Научна и изследователска дейност**

Олимпия Ведър е участвала общо в осем проекта. Била е ръководител на един научно-изследователски проект (Фонд „Научни изследвания“ на СУ), член на екип в четири университетски проекта (Фонд „Научни изследвания“) и в три проекта по ОП „Развитие на човешките ресурси“. Участвала е в четири международни конференции. Член е на БАУХ (преди БАУРЧР) от учредяването на организацията. Научен секретар е на катедра „Стопанско управление“ от постъпването в катедрата до днес.

- **Преподавателска дейност**

През последните години Олимпия Ведър води семинарни занятия по „Основи на управлението“, а след получаването на образователна и научна степен „доктор“ – лекции и семинарни занятия по „Управление на човешките ресурси“ (за ОКС „Бакалавър“), „Управление на човешките ресурси и организационно поведение“ (за ОКС „Магистър“). Всички курсове, в които е ангажирана, са разработени в електронен вариант и са достъпни за обучаваните студенти чрез портала на СУ за електронно обучение. Ежегодно е била научен ръководител на магистърски тези (по над 5 годишно).

ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДОСТАВЕНИТЕ ЗА КОНКУРСА ПУБЛИКАЦИИ

За участие в конкурса кандидатът е приложил всички изискуеми документи, както и 21 публикации (2 учебника, от които 1 в съавторство; 5 учебни помагала, от които 3 в съавторство;

1 студия; 4 статии, публикувани в материали на международни научни конференции, от които 2 в съавторство; 9 статии, от които 2 в съавторство и публикувани в специализирани издания с редколегия). Всички публикации не са представяни за оценка при придобиването на образователна и научна степен „доктор“. Отговарят на обхвата и научната класификация на обявения конкурс. Според тематичния фокус, публикациите могат да се подразделят на четири групи.

Управление (публикации №№ 5, 12, 19, 20, 21). Към тази група трудове може да се посочи например учебното помагало „Основи на управлението“ (№ 5) – разработено за нуждите на обучението и съдържащо систематизирано представени теоретични модели от областта на управлението. Публикациите „Управление и време“ (№ 12; публикуван доклад от международна конференция), „Организация на труда на ръководителя“ (№ 19), „Трудът на ръководителя. Разпределение на функциите и времето на ръководителя“ (№ 20) и „Ръководителят – работно място и хигиена на неговия труд“ (№ 21) са посветени на особеностите на организацията на управленския труд, като последните две публикации се основават на резултати от емпирично изследване.

Управление на човешките ресурси. По тази проблематика са 11 труда: 1 учебник (№ 2), 3 учебни помагала (№№ 4, 6, 7) и 7 статии (№№ 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18). Всяка от публикациите демонстрира оригинален авторов стил и се отличава с ясен и разбираем език, систематизирано представяне на съдържанието, елементи на връзката „теория – практика“. Например учебникът „Управление на човешките ресурси“ (№ 2) обхваща 15 теми. Всяка от тях е представена на разбираемо за обучаваните ниво, а в края на всяка тема са предложени въпроси за самоподготовка, основна и допълнителна литература. Учебните помагала „Управление на персонала на организации с нестопанска цел“ (№ 6, в съавторство) и „Управление на персонала. Учебно-методически материали за учители в средните училища“ (№ 7, в съавторство) отразяват ясно степента на участие на кандидата и не поражда съмнение за приноса ѝ. Учебното помагало „300 въпроса, 3000 отговора. Наръчник за явяване на интервюта“ (№ 4) демонстрира умело съчетаване на теория и практическа приложимост, като следва логиката „базови постановки от теорията – примери за практиката – препоръки за прилагане“. Особен интерес представлява втората част, която е насочена предимно към развитие на практически умения по оригинален авторов начин. В повечето публикации (например „Успехът е умението да питаме и отговаряме“ (№ 17) и „Видове интервюта – тяхното място и роля в селекционния процес“ (№ 18)) също демонстрират умението на кандидата да съчетава подредено и разяснено теоретично знание и свързването му с практическо приложение до степен придобиване на учения.

Бизнес комуникация (№№ 1, 3, 13). В „Бизнес реторика“ (№ 1) Олимпия Ведър е автор на първите два раздела. Те са насочени към проблемите, свързани с началните стъпки на новоприети студенти в университет и необходимостта от запознаването им със спецификата на висшето образование (целепологане при делово общуване, общуване „въпрос-отговор“, писмено общуване, онагледяване в деловото общуване и пр.). Следва да се отбележи, че аналог на такъв учебник у нас няма и може да се посочи като безспорен принос на авторите му. Други публикации (например „Професия студент. Първата голяма крачка“ (№ 3) и „Целепологането – инструмент на деловото общуване“ (№ 13)), също са свързани с теорията и практиката на публичното общуване, стратегията, тактиката, методиката и инструментариума на деловото взаимодействие. В тях, в синтезиран вид, се разглеждат проблемите, намерили по-пълно представяне в учебника „Бизнес реторика“ (№ 1).

Дидактика и методика (№№ 8, 11). В студията „Дидактически и методически аспекти при формиране и развитие на комуникационни умения на бъдещи мениджъри“ (№ 8) и в статията „Съвременното обучение по мениджмънт през погледа на един преподавател по мениджмънт“ (№ 11) се демонстрира визията на Олимпия Ведър относно компетентностен модел на мениджъра (какво трябва да знае и може, какъв трябва да бъде съвременният мениджър). Интерес представлява включването на компетентностния модел като инструмент за засилване на интердисциплинарните връзки, като средство за промяна на учебни планове и учебно съдържание. Защишава се тезата за необходимост от предварителна диагностика на професионалната пригодност за прием в университет, както и за непрекъсна диагностика на постигнатите по време на обучение резултати. Статиите „Повишаване и развитие на компетентността на директора“ (№ 15) и „Кариерното развитие на учителя“ (№ 16) са насочени

предимно към проблеми на УЧР в сферата на образованието, но могат да послужат и като методически насоки за преподаване на дадената тема.

Прегледът на представените за конкурса публикации ми дава основание да направя заключението, че те отговарят на научните стандарти. Като приноси в базови области от управлението, управлението на човешките ресурси, бизнес комуникацията и методиката могат да се посочат следните значими постижения:

- Разработен е модел, който е операционализиран до инструмент за предварителна и текуща диагностика на комуникативни компетентности.
- Разработена е теоретична рамка за компетентностен модел на мениджъра, който практически се прилага в обучението по мениджмънт.
- Разработена е авторска методика за преподаване на дисциплините „Управление на човешките ресурси“ и „Управление на човешките ресурси и организационно поведение“, която се прилага от кандидата в академичната му дейност.
- Разработени са оригинални игрови модели за подготовка и придобиването на умения в сферите на деловото общуване, които практически се прилагат в обучението на студенти.

Към документите, приложени от кандидата за „доцент“, е налична справка за цитирания от други автори, издадена от Университетска библиотека (СУ). Приложена е и справка за открити от самия кандидат цитирания. От справките е видно, че са регистрирани 24 цитирания от други автори според справката на УБ и 23 цитирания от други автори според самооткритите източници от кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с предоставените за становище документи и публикации мога да направя извода, че те отговарят на нормативно поставените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“: преподавателската, изследователската и научно-приложната дейност на д-р Олимпия Йорданова Ведър-Величкова отговарят на критериите и изискванията, посочени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в Правилника за неговото прилагане.

Представените за участие в конкурса научни трудове са достатъчни по обем и са в тематичните направления на научната област, в която кандидатства д-р Олимпия Йорданова Ведър-Величкова. Публикациите ѝ се отличават с актуалност, практическа насоченост и са свидетелство за експертност.

Досегашната преподавателска дейност на д-р Олимпия Йорданова Ведър-Величкова в областта на висшето образование отговаря на условията и реда за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Горното ми дава основание убедено да препоръчам д-р Олимпия Йорданова Ведър-Величкова да бъде избрана за „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (управление, управление на човешките ресурси) към Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

07.11.2016 г.

проф. д-р Оля Харизанова